

Betaalbare interlinks

Kabels, je kunt er geen touw aan vastknopen, schreef collega Hans Beekhuizen driekwart jaar of langer geleden in zijn maandelijkse column. Wat hij ermee bedoelde was dat het moeilijk is algemeen geldende zaken over de audio-prestaties van kabels in verschillende situaties te zeggen. Aan interconnects en luidsprekerkabels valt wel van alles te meten (capaciteit, etcetera), maar over de audio-kwaliteiten van een kabel zegt dit soort metingen in absolute zin weinig tot niets.

Bij digitale kabels wordt het al wat makkelijker, er is ook een standaard voor, de weerstand moet precies 75 Ohm (spdif) of 110 ohm (AES/EBU) zijn. De pluggen die voor beide typen kabels gebruikt worden voldoen overigens niet aan deze specificaties (ook BNC-connectoren niet). Ook de gehoorvatige prestaties van netkabels zijn makkelijker in getallen uit te drukken. Magnetische straling en RFI en EMI zijn te meten en lijken verantwoordelijk voor de klankmatige verschillen. Door interconnects lopen echter veel geringere stroompjes waardoor de uitstraling moeilijk te meten is, ze zijn echter wel gevoelig voor instraling. Omdat de effecten van deze stralingen bij interlinks dus moeilijk meetbaar zijn, heb ik deze vergelijking van een aantal betaalbare interconnects zoals gebruikelijk enkel met de oren gedaan. Het is dus, zoals alle testen overigens in alle tijdschriften waarbij u geen meetgegevens gepubliceerd ziet een subjectieve luistertest.

Budgetkabels

In deze test worden een aantal kabels in min of meer dezelfde prijs categorie met elkaar vergeleken. Het is geen uitputtende test met alle kabels in deze prijsklasse. Een dergelijke test zou bijna onuitvoerbaar zijn. Al deze kabels zijn door importeurs het laatste jaar onafhankelijk van elkaar op mijn bureau gelegd. Omdat hun prijs in dezelfde prijs-ranche ligt, is het een multitest geworden.

Finalesysteem

Ik ben gaan testen volgens het finalesysteem. Iedere keer vergeleek ik niet meer dan twee kabels met elkaar. Dat leverde steeds een winnar en een afvallers op. De winnaar ging door naar de volgende ronde. Vervolgens streden de afvallers ook nog een keer op dezelfde wijze tegen elkaar, net als de winnaars, enzovoort.

De proefopstelling was zeer simpel: Een Pioneer DV-747A met daaraan gekoppeld een Musical Fidelity X-CanV2 en een Sennheiser HD600 hoofdtelefoon. Deze opstelling is bewust zo

simpel gehouden. Hij maakte het mogelijk om alleen naar de interlinks te luisteren. Dat was tenminste de enige wisselende parameter in een verder constante en goed klinkende opstelling. Ook past de gekozen apparatuur prima bij de prijs van de kabels.

Verder zijn de kabels gedurende lange tijd ingespeeld. Sommige kabels (Eichmann) zelfs zeer lang (meer dan 6 weken). Dit om te voorkomen dat ze niet optimaal zouden presteren. De importeur van Eichmann geeft immers aan dat de kabels lang nodig hebben om ingespeeld te raken.

De poule

Zoals met iedere sport zitten er in een poule sterkere en zwakkere broeders. Ook zijn er duidelijk vermogende clubs, maar er zijn ook verenigingen waar men minder geld te besteden heeft. Andere clubs moeten het weer van de goede jeugdopleiding hebben, zult u zien.

In de poule zijn ingedeeld de Siltech New York, de Eichmann Six en One (eerder door Ruud Jonker getest in HVT en nu niet meer te krijgen), twee kabels van Sign, Pass Series en de Pass Series Extended, een kabeltje van Terazzo Art Fidelity, een Italiaanse kabel van Hi Diamond, de HD Signal +. Verder ook nog een Siltech New York die is afgemonteerd met de spraakmakende Bullet-pluggen van Eichmann. Na de aanvankelijke test kwamen daar nog twee kabels bij. De HD Signal + van Hi Diamond wordt tegenwoordig namelijk met fraaie metalen Bullet-pluggen afgemonteerd en voor de Eichmann Six is een modificatie. Bij de modificatie worden de niet aangesloten aders aan de ontvangende kant met elkaar verbonden. De fabrikant claimt dat hierdoor een soort 'ster-aarding' ontstaat die het klankbeeld aanmerkelijk verbetert.

Verschillen

Nog een opmerking vooraf: de onderlinge verschillen waren zeer klein. Bij de meeste kabels uit het testveld moest ik echt

diverse keren wisselen en heel goed luisteren om de verschillen te kunnen benoemen. De hieronder beschreven verschillen zijn dus echt allemaal aanwezig en zijn door ieder ander met dezelfde testopstelling te reproduceren, maar ze zijn ook zeer relatief. In deze prijsklasse zijn er geen hemelschokkende verschillen.

Eerste ronde

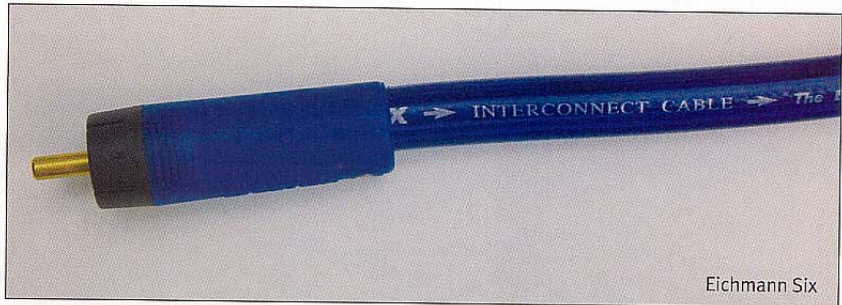
In de eerste ronde neemt de Sign Extended het op tegen de Eichmann Six. Beide kabels klinken vriendelijk. De Sign laat duidelijk meer detail horen. De Six mist wat definitie en heeft wat harde rafelrandjes, wat goed te horen is bij de stem van Ferrer op de DVD-Audio van Buena Vista Social Club. De Sign Extended laat ook meer van de opnameruimte horen. Hij is transparanter en de bas is beter te volgen.

De Sign Extended gaat dus door naar de volgende ronde. Daar ontmoet hij de Italiaanse HD Signal +. De Italiaanse HD Signal + heeft een ander karakter. Is wat uitgesprokener in klank, klinkt vriendelijk, maar mist wat van het detail dat de Sign heeft. Ook is de bas wat minder gearticuleerd, wat vetter. Over het geheel is de Sign wat homogener en opener. De verschillen zijn echter klein.

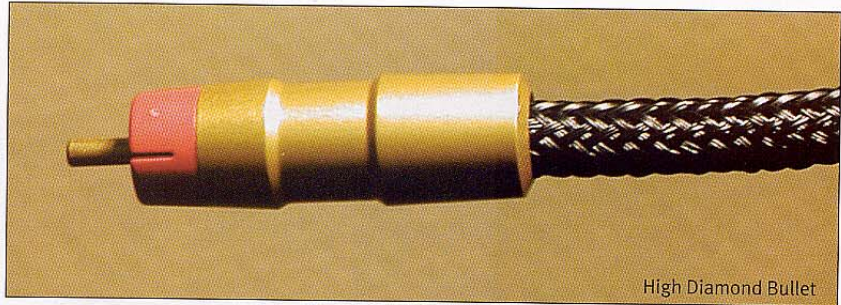
De kabel van Sign gaat dus weer door naar de volgende ronde. Daar stuit hij op een Nederlands product, de Siltech New York. En daar sneuvelt hij. De New York klinkt rustiger, maakt de piano goed te volgen, laat het instrument zelfs overtuigend klinken. De New York laat veel van de opnameruimte in de Egrem studio horen. Het laag heeft meer kracht dan met de vorige kabels, maar is tegelijkertijd voelbaarder aanwezig. De Sign legt het af op detaillering. De shaker in de achtergrond is met de Sign gewoon niet duidelijk gedefinieerd, met de New York wel.

De New York gaat dus nu naar zijn tweede ronde en stuit daar op de tweede tegenstander uit Australië: de Eichmann eXpress One. Deze kabel klinkt wat 'dun' en ook hier klinkt Ferrers stem soms wat hard. Het laag mist doortekening en druk. Verder laat deze kabel wel aardig wat van de opnameruimte horen, maar klinkt de piano bijvoorbeeld veel minder natuurlijk dan bij de vorige kabels, een beetje verstopt en dat terwijl de shaker wel redelijk goed te volgen is. Al met al niet genoeg om deze ronde te overleven.

Nu een tegenstander van eigen bodem. Luidsprekerbouwer Terazzo

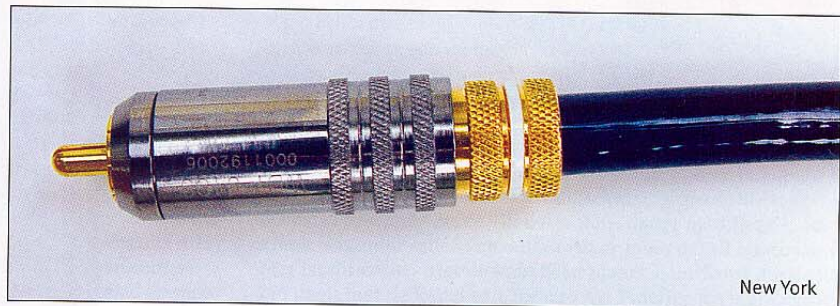
Eichmann Six

High Diamond Bullet

High Diamond

New York

New York Bullet

Art Fidelity brengt al weer een tijdje interlinks op de markt. Sinds kort weer een nieuw type. Ook deze kabel uit Oss legt het af. Weliswaar komt hij net iets verder dan de Eichmann eXpress One, maar ook deze kabel klinkt wat aan de dunne kant en mist de enorme rust die de New York heeft. Ook hier mist het laag doortekening en zou de detaillering net iets beter mogen.

Dan als laatste een tweede Sign kabel, een iets goedkopere. Deze interlink is ook afgemonteerd met WBT-0144 pluggen, terwijl de Extended met WBT-0108 is gemonteerd. Deze kabel klinkt duidelijk afgewogener dan de Terazzo Art Fidelity, maar dunner en onrustiger dan de New York. Ook de stem klinkt minder aangenaam.

De Siltech New York presteert dus het beste. Tot slot vergelijk ik hem nog met een New York die met Silver Bullet-pluggen van Eichmann is afgemonteerd. Pluggen waar een boel 'buzz' over is en die door steeds meer fabrikanten van audiofiele kabels gebruikt worden. Het verschil is duidelijk waarneembaar. De shaker klinkt wat geprononceerder en is duidelijker waarneembaar. Ook Ferrer's stem is nog wat ronder en levendiger. Voor de fijnslipje zijn deze stekkers zeker de moeite waard. De Silver Bullet-pluggen klinken beter dan de WBT-0101 waarmee mijn New York is afgemonteerd.

Tweede ronde

Het gaat er nu om een ranking in de andere kabels aan te brengen. Omdat de Sign Extended ook veel kabels overleefd heeft, begin ik met de beide Eichmann's, de TAF en de Hi Diamond. Eerste de beide Eichmann's maar.

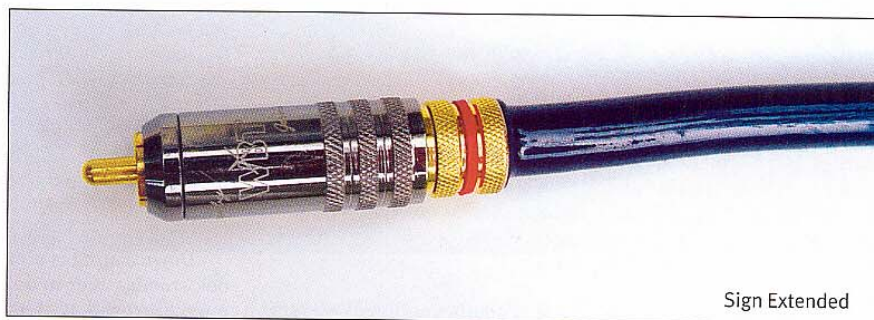
De Six en de One verschillen, maar niet veel. Ik vind beide kabels wat onrustig. De Six klinkt iets minder 'dun', met name in het laag dan de One, De One is daarentegen iets minder 'hard'. Ferrer's stem sist bij de Six af en toe aardig en dat is bij de One minder. De Six levert dus ietsje meer detail en een wat beter laag, maar luistert door de harde klank ook minder prettig. De verschillen tussen beide kabels zijn echter miniem. De One is overigens niet meer te koop. Hij doet uitsluitend in deze test mee omdat een eerdere test van deze kabel door Ruud Jonker nogal wat stof deed opwaaien.

De Six neemt het nu op tegen de TAF-kabel. De TAF is ook aan de onrustige kant, maar laat meer detail horen dan de Six. Ook klinkt de TAF een stuk opener dan de Six. Hierna neemt de TAF-kabel het vervolgens op tegen de Hi Diamond Signal +. De Italiaan is duidelijk beter. Hij klinkt veel rustiger, veel homogener en meer afgewogen. Ook laat de Hi-Diamond iets meer detail horen.

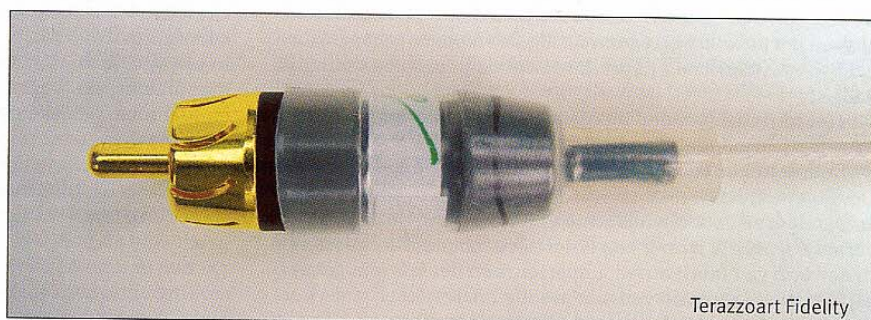
De Italiaan neemt het dus op tegen de twee kabels van Sign. De Sign-kabel laat weer meer detail horen en klinkt natuurlijker en meer na met de klank van de snaren van gitaar en tres. Ook laat hij een fractie meer ruimte horen. De Sign Extended verslaat vervolgens weer zijn 'standaard' broer. Klankmatig is de kabel identiek alleen laat de extended meer detail horen (een beetje meer lucht om de instrumenten) en zijn de snaaraanslagen wat feller.

Sign

Sign Extended

Terazzo Art Fidelity

Nagekomen

De stekkers van de oude (nu niet meer geleverde) Hi-Diamond Signal + zijn niet bijzonder. Waarschijnlijk daarom wordt de kabel ook geleverd met Bullet-plug. De Signal + MKII (zoals de kabel nu heet) presteert met Bullet-plug een stuk beter dan met de standaard stekker. Ook hier bewijst de Bullet-plug dus toch echt haar waarde. De kabel nestelt zich met deze plug ergens tussen 2 en 3. Ook de Eichman eXpress Six met modificatie presteert duidelijk beter dan zonder modificatie. De klank is minder scherp en ook wordt er meer detail hoorbaar. Met modificatie stijgt de kabel een plaats, naar 5 dus die de kabel deelt met de kabel van Terazzo Art Fidelity. En nou hoorde ik onlangs dat Koos Schenk van Terazzo Art Fidelity ook al met de Bullet-plug bezig is...

Eindranking (prijzen voor 1-meterset)

- 1 Siltech New York (€ 214,-)
- 2 Sign Pass Series Extended PI-100E (€ 400,-)
- 3 Hi Diamond HD Signal + MKII (€ 250,-)
- 4 Sign Pass Series PI-100 (€ 300,-)
- 5 Terazzo Art Fidelity (€ 147,-)
- 5 Eichman eXpress Six (€ 213,-)